

AMIGOS DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voortuifbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:

P. JOLY & J. MARTIN.

66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 te 7 regel, fl. 0,50 cada
regel mas fl. 0,07½.

MISSIONIËN.

Sinds het vraagstuk van het Fransch protectoraat over de katholieke missiën in China werd gesteld en opgelost in dien zin dat Frankrijk dat protectoraat verloor: sinds Kardinaal Lavigerie zijn machtige stem door Europa deed gaan en het de oogen deed wenden naar de missiën in Afrika: sinds ook onze minister van Koloniën een verandering bracht in het protestantsch zendingswezen onzer Oost-Indiën — is er veel geschreven over de missiën in Azië en Afrika: over de waarde, den bloei, de vruchten der missiën in het algemeen. Dat gaf gelegenheid tot vergelijkingen vooral van protestantsche en katholieke missiën — wij geven er vroeger reeds enkele proeven uit Indië van — en, wij mogen het met genoegen getuigen, die vergelijkingen zetten overal de hoogte waarde der katholieke zendingen in het helderste licht. Met te meer genoegen wijzen wij hierop, omdat niet in de eerste plaats door katholieken die vergelijkingen gemaakt werden: zij zouden bij andersdenkenden allicht in waarde dalen. Maar van protestantsche zijde werd veelal een openbare hulde gebracht aan de waarheid, die hun tegenschitterde. Een merkwaardig voorbeeld hiervan geeft Dr. Isaac Taylor, protestantsch kunnik van York, een man van groote bekwaamheid op het gebied van kennis van oude schriften en volkenkunde, die in de *Fortnightly Review* met een zeldzame onpartijdigheid een verslag geeft van de protestantsche missiën, bijzonder te midden der heidenen van Afrika en Azië.

Thibet en Bornes uitgezonderd, schat de geleerde schrijver de niet-christen bevolking van Azië en Afrika op ruim 920,000,000 zielen. Aangezien echter het aantal geborten dat der sterfgevallen overtreft, groeit deze verbazende bevolking jaarlijks met 11,000,000 aan. Welnu, de jaar-

lijksche toename der christelijke bevolking — dank zij de werkzaamheden der protestantsche missiën! — bereikt nauwelijks 60,000 zielen. Dus — ongerekend de terugkeer van het protestantisme tot het heidendom en tot mahometisme — vindt men ééne bekeering tegenover 153 heidensehe of mahomedaansche geborten.

Vervolgens ontleedt dr. Taylor de verslagen der *Church-Missionary Society*, het rijkste en werkzaamste aller protestantsche zendingsgenootschappen. En de uitslag is, dat deze Vereeniging — in de veronderstelling, dat er geen afval plaats heeft, en dat de bevolking in gelijk getal blijft — eerst na 330,000 jaren de Mohammedanen en de heidenen tot het Christendom zou bekeeren. Zoo men echter rekening wil houden met het getal der afvalligen, dan zouden bijna 1,000,000 jaren noodig zijn. Indien de *Church-Missionary Society* zich alleen bezig zou houden met het onmetelijke China — in de veronderstelling dat de bevolking dezelfde in getal blijft, en dat er geen afval plaats heeft: in de veronderstelling dat het getal bekeeringen dezelfde proportiën behoudt, welke het thans heeft: gesteld daarbij de gunstigste omstandigheden, dan zou bedoelde Vereeniging niet minder dan 1,680,100 jaren noodig hebben om het "Hemelsche Rijk" tot het Protestantisme te doen overgaan. Maar 't zij ver, dat de bevolking van China blijft stilstaan. Elk jaar stijgt het cijfer met 4,500,000 — en verleden jaar had de "Church-Missionary Society" 167 bekeeringen van volwassenen — zegge honderd zeven en zestig.

En hoelang zou het duren, indien men rekening hield met het getal afvalligen?

Aan geldgebrek is dit geringe succes waarlijk niet te wijten.

"De geldelijke middelen, waarover de gezamenlijke protestantsche Vereenigingen beschikken", zegt dr. Taylor, "beloopen meer dan 50,000,000

frank. Zij bezitten 6000 zendelingen, hetzij uit Europa, uit de Vereenigde Staten en 30,000 inlandsche werklieden (*native agents*)."

Men stelle hiertegenover de financiële krachten der katholieke missiën!

De *Annalen der Voortplanting des Geloofs* geven tegenwoordig 5 à 7,000,000 frank aan, dat is te zeggen 1/8 of hoogstens 1/7 der geldelijke bijdragen, waarover de Protestanten beschikken. — Commentaar is overbodig.

Hierna geeft de schrijver een overzicht van 't getal Katholieken en Protestanten in verschillende landen.

"Te Baroda, op een bevolking 2,186,000 zielen, bedraagt het getal Protestanten (Europeanen en inlanders samen) 170 man.

In het district van Bombay zijn 93,7 ten honderd katholiek.

Te Travancore zijn 90 ten honderd katholiek, en slechts 3,3 ten honderd behoren tot de anglikaansche Kerk, niettegenstaande deze daar zeventig jaren apostolischen arbeid telt.

In Egypte, in Palestina, in Arabië, in Perzië is de werking der protestantsche zendelingen, te midden der Muzelmannen, zonder het minste gevolg. Na door 119 agenten de som van 539,529,72 frank te hebben uitgegeven, was de uitslag — nul!

Verleden jaar waren te Ceylon 424 agenten der *Church Missionary Society* werkzaam. Ze gaven uit de som van 275,000 fr. en hadden 145 volwassen bekeerlingen; maar 't getal afvalligen was grooter, aangezien het aantal inlandsche Protestanten met 190 verminderde.

In China, te midden van een bevolking van 382,000,000 zielen, hadden 217 agenten van hetzelfde genootschap 167 bekeeringen, na een uitgave van 371,787 frank.

In 't noordelijk gedeelte van Hindostan bekeerden 715 agenten 173 inboorlingen, na 850,610 frank besteed te hebben, enz. enz. 't Is van algemeene bekendheid bovendien, dat veel bekeerlingen geld ontvan-

gen — 't geen vooral in China een verleidelijk lokaas is.

Met een bewonderenswaardige openhartigheid verklaart dr Taylor, dat, niettegenstaande de ontzettende uitgave der protestantsche Vereenigingen, 3/4 der inlandsche Christenen in Indië afstammelingen zijn van ongeloofigen, door "Jesuiten" bekeerd. In de afdeelingen, waar de H. Francisus Xaverius werkzaam is geweest, zijn 90 ten honderd van de inlandsche Christenen katholiek. Te Travancore alleen zijn er meer dan 500,000, het dubbele der aanhangers, waarop de twee vereenigingen der Anglikaansche kerk kunnen aanspraak maken "in geheel Afrika en in geheel Azië!"

En welk is het gehalte dezer nieuwe Anglikanen?

Dr Taylor antwoordt met het getuigenis van M. H. Johnstone, vice-consul van Engeland op de Westkust van Afrika. Deze verhaalt ons, dat "in een groot getal districten, waar gedurende twintig jaren de zendelingen (protestantsche) zijn bezig geweest, men nauwelijks twintig oprecht bekeerden kan tellen. In andere straken, waar het getal "Christenen bij naam" zeer aanzienlijk is, is hun godsdienst "geheel en al in minachting geraakt, omdat ze onder hun bekeerlingen alle dronkaards, alle leugenaars, alle schurken en alle onbetrouwbaren der kolonies tellen."

Maar wat is dan toch de oorzaak van zulke volkomen onvruchtbaarheid der protestantsche missiën?

Volgens Dr. Taylor behoeft men het buskruit niet te hebben uitgevonden, om er de oorzaken van te ontdekken.

Op de eerste plaats, zoo zegt hij, is de hoedanigheid der protestantsche zendelingen over het algemeen minder dan middelmatig. Het zijn geen soldaten van het Kruis — 't zijn huurlingen. Zij zijn niet opgevoed tot die verheven roeping — en de eigenschappen, tot de roeping vereischt, ontbreken hun. En men wil, dat dusdanige "Apostelen" met goed gevolg in Tamoul en Swahilli

FEUILLETON.

FAMILIA DI UN NAVEGANTE.

(Significantoe).

— "Jan, mi jioe di mi corazon, paki-ko bo ta martirizá mi," e biuda a esclamá. "Si mi cordá noemá koe lo bo por bin bai coe un barcoe, esai ta haci mi temblá ta haci mi maloe. Ai pa amor di Dios, stop, i no papiá e cos ayi hamas."

— "Si esai ta haci bo contentoe' mamá, bo sá masjar bon, no ta sina? A caba; lo mi no papiá ayi riba mas..... Ma no keré koe mi tin miedo di lamá. A mi tin miedo, *camomille!*"

— "Foei, foei, atrabe un palabra mahos!" e biuda di.

— "Pordoná mi, ta slip el a slip for di mi boca; mi no por yuda.... Ma, mamá, Fist Snoek koe ta na winkel cerca nos di k'e cantica di Schipper Anselmo tin mas vers ainda. Tem mi papá difuntoe tabata cargá mi riba su rodia, no t'es un versi ayi só koe mi sá, el tabata canta coe mi?"

— "Sí, mi jioe, ni mi tampoco no por corda mas."

— "Bini aki, Jan," Micken di: "bi-

sintá mas cerca nos pa bo contá cuenta dje barcoe betoover."

— "Sí, Jan," Rozenen a gritá "dje barcoe betoover fonó dje soembi di Krabestraat. O, nos tin gana di tendé nan."

— "Ja koe boso ta papiá di conta cuenta, "Jan dí, mientras el a cal sintá," bo mesté sá, mamá, awor tin un homber nobo na winkel. E yamá Kobus Pekbroek i el a bai asina leeuw te k'el a mira fin di mundoe. E sí sa cos di contá, é sá contá koe bo ta keda boca habri ora largoe ta tendéle. E coe su companjeroenan, nan tabata riba un ceroe na tera dje hendenan pretoe, ma riba un ceroe asina haltoe koe nan tabata cohé nubia coe man. Nan a yegá masjá cerca luna i nan tabatin idea di bai ainda más haltoe pa nan mirá kiko ta pasa ayá riba: ma a bira asina malditoe frio.... pordoná mi! asina terrible mi kié bisa — koe nan mester a coeri bahá lihé, pasobra ya punta di nan nanisji i di nan oreá a coeminsa ta bira ijs."

— "Heló, heló, ta hincá e Kobus ayi ta hincá," e biuda a respondé coe harimentoe. "Matroosnan sá contá masjá cos, ma bo no mesté keré nan ni un palabra."

— "Ta ganjá é ta ganja, mamá? Ta pura berdad: é mes a subi e ceroe,

é mes a cohé nubia coe su man. I esai ta nada ainda: a pasá hopi otro cos koe lo haci bo cabe rijs, si bo tendéle contá nan."

— "Ai, Jan, contá nos algo!" Micken a suplikéle.

— "Ai sí, Dios wardá bo, Jan," Rozenen, dí, "i majan lo mi doená bo mitar di mi botram."

— "Ta bon, mi roemannan, habri boso oreá i scuchá," Jan a coeminsá, haciendoe toer sorto di figura i grimas. "Kobus anto tabata riba lamá. Nan barcoe tabata coeri k'un storm i lamá mas haltoe koe torenchi di misa tabata hiséle tira p'aki p'ayá i tabata menazá nan di goeli nan barcoe: dos otro barcoe huntoe coe nan a perde nan camina i nan no tabata sá mas, na oenda nan tabata. Ja ta tres siman koe nan no a mira sino cieloe i lamá. Mará tabata mí. Ma di golpi nan a mira un isla: nan a baha boto na awa bai riba e isla i nan a keda ta camna riba djéle ta buscá un bon lugá pa nan por mará nan barcoe. Nan a trece un cabuja diki i un paloe largoe dj'abordo. Coe un martin grandi di heroe nan a coeminsá ta claba e paloe den tera i nan a keda admirá ta mirá, com e paloe tabata drentá tera asina lihé.... ma, ó cieloe, pa di diez slag e isla a dal un

gritoe asina duroe, koe cieloe a temblá i e isla a coeminsá ta sacudí i ta bolte, di modi koe Kobus i su companjeroenan a bai di cabez bai roseá meimei di lamá.... Pasobra lo ke nan a toemá pa un isla, tabata un piscá di hopi mil pia largoe koe yamá basschop ó besschop — mi no sá drechi más ta com...."

— "Ai Dios!" Rozenen a suspirá temblandoe. "I Kobus a moeri?"

— "Ainda no, mi roeman. E coe su companjeroenan a landa pa nan cohé nan boto: ma e tabata mas atras i e otronan k'a drentá boto promé, a remá bai a bordo largéle....."

— "Es ta mal companjeroenan!" Micken a grunjá.

— "Asina ta, mi roeman, ma Dios a castigá nan. Apenas nan a yegá bordo, e besschop — koe kier a vingéle dje paloe koe nan a clabá den su curpa — a bai abao dje barcoe i el a daléle asina un slag coe su raboe, k'e barcoe a bai laria i é mester a draai mas di cuater bé rond promé el a bini abao."

— "Ai, e pober desgraciadoe matroosnan!" Rozenen di. Sigur nan toer a hogá, no t' asina, Jan?"

— "Bo ta bai tendé, mi roeman. Pober Kobus a kedá ta landa. Ata el a mirá e besschop ta bini riba djéle k'asi-

prediken! En men wil, dat zij in 't krijk treden tegen de Muzelmanen en de Hindoes, wier verstand scherpzinnig en wier geest doordringend is! Maar die mannen beschouwen zich als ambtenaren, in het genot van een vooruit vastgesteld traktement, en volstrekt niet als de broeders en de leeraars van 't volk.

Dr Taylor eindigt aldus: "Indien de H. Paulus van den H. Jacobus en van een te Jerusalem gevestigde vereeniging geëischt had, dat men hem jaarlijks 7500 fr. — per drie maanden betaalbaar — zou waarborgen; indien hij zich voorzien had van een *bungalow*, om schaduw te hebben, van een *punkah*, om zich te verkoelen, van een rijtuig en eindelijk van een vrouw, zou hij nooit het aanschiyn van de aarde vernieuwd hebben! Wil men, dat het werk van de Geloofsvoortplanting met goed gevolg bekroond worde, dan moeten wij zendingen hebben, beziel met waren zielenijver; beziel met den geest van een H. Paulus, van een H. Columbanus, van een H. Xaverius. Die helden van 't Evangelie hebben geheele volkeren voor Christus gewonnen, en van hun gehalte moeten de zendingen zijn, om in de schuur van den Meester den oogst der heidensche wereld binnen te brengen!"

Dat de *Church-Missionary Society* oot dergelijke zendingen zal voortbrengen, zal wel tot de *pia vota* blijven behooren.

Gaan wij nu eens in het kort na, wat de katholieke Missiën hebben uitgericht.

Alleen de buitenlandsche Missiën van Parijs telden in 't jaar 1877 37,484 bekeeringen van volwassenen en 221,858 kinderen, in stervensgevaar gedoopt. In 1878 steeg het getal bekeeringen van volwassenen tot 60,495 voor heidenen en 690 voor ketters—terwijl 269,723 kinderen in stervensnood gedoopt werden. Voegt bij dit getal de duizenden door de Lazaristen en door de paters van kardinaal Lavigier tot het Christendom gevoerd; de duizenden door de missionarissen van Scheutveld, van Steijl en Tilburg in den schoot der Kerk gebracht; de duizenden door zoovele andere katholieke Missiehuizen aan de duisternissen des heidendoms en aan 't graf der zonde ontrukkt — en dan vragen we ... doch genoeg, *nous prichons des convertis*.

En vanwaar die duizendvoudige vruchten? De katholieke missionarissen bezitten de hoedanigheden en de opvoeding, door dr Taylor noodig geacht. De katholieke Missiën bezaten een Xaverius, een De Britto, een Claver en zooveel anderen! De katholieke Missiën brengen ook nu nog mannen voort, hun roemrijke, heilige voorgangers waardig. Men denke slechts aan een kardinaal Lavigier, een Mgr Rutjes, een Mgr

Puginier, een Mgr. Anzer — en hoe lang zou de rij zijn, indien men ze allen wilde opsommen! De heidensche bodem eindelijk is gedrenkt met het bloed der katholieke missionarissen en — 't bloed der martelaren is het zaad der Christenen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten heeft jongstleden Donderdag, in de parochie van O. L. V. van den Rozenkrans, aan 108 kinderen het H. Vormsel toegediend.

— Te 's Gravenhage is in den ouderdom van 62 jaar overleden mr. J. J. Beaujon, gewezen secretaris van den Raad van State. De overledene, op Curaçao geboren, vestigde zich na volbrachte studiën als advocaat en bekleedde jarenlang de betrekking van commies-griffier bij de Tweede Kamer. In het begin van 1865 werd hij benoemd tot secretaris van den Raad van State, welk ambt hij tot 1888 vervulde, toen een ernstige ziekte hem dwong zijn ontslag aan te vragen.

(De Vrijmoedige.)

— Bij Gouvernements-beschikking dd. 30 Augustus jl. zijn met ingang van 1° September d. j. benoemd tot maréchaussées der 2e klasse in deze kolonie, de infanteristen te klasse Willem van der Hans en Casiano Martis Schotborgh.

— Bij Gouvernements-beschikking dd. 4 September d. j. is Dr. J. F. H. E. Muller, benoemd gouvernements-geneeskundige voor St. Martin N. G., thans belast met die zelfde betrekking op Aruba, uit 's Landsdienst ontslagen.

— De Administrateur van Financiën op Curaçao maakt bekend, dat de kohieren van aanslag wegens "*Be-lasting op den Invoer*," "*Accijsrecht op sterke dranken*" en "*Pakkhuishuur van in entrepôt aanwezige sterke dranken*" over het *Tweede kwartaal* 1889, zijn executoir-verklaard bij Gouvernements beschikking van den 28^{en} dezer N° 542.

Bovengenoemde kohieren zijn ter invordering aan den Waarn. Koloniale Ontvanger ter handgesteld, en is een ieder verplicht zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

— De Administrateur van Financiën maakt bekend, dat de lijst van kiesgerechtigden voor leden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op *Curaçao*, opgemaakt ingevolge art. 11 van de verordening van 8/16 Juli 1886 (P. B. No. 20), van af 10. September c. k. ten zijnen kantore,

voor belanghebbenden ter inzage ligt.

— De Ned. pakketschoener "Gouverneur van den Brandhof" zal den dag na aankomst alhier van het Ned. SS. "Oranje Nassau" naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba vertrekken.

De mails worden op den vertrekdag des namiddags om 2 uur gesloten.

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

— Martina Curiel, M. van Daken, Alejandro N. Delgado, F. de Groot, Antonio Greca, Gabriel D. C. Gomez, B. C. Howell, N. de Keizer, Emmanuel Monsanto, Delfina Pinedo, Dr. Senure, Cornelis de Windt.

— Ter kennis van het publiek wordt gebracht, dat krachtens Gouvernements beschikking van den 31ⁿ. Augustus 1889 No. 548/27 op den 1ⁿ. September d. j. frankerzegels van 1 en 2 cent in gebruik zijn gesteld.

NEDERLAND.

H. K. H. prinses Sophie van Saksen-Weimar heeft aan de Commissie voor de noodlijdenden op Curaçao f 500 geschonden en prins Albert van Pruisen f 1000.

— Uit 's-Gravenhage wordt gemeld:

Alhier ontvangen officieele berichten uit Atjeh melden, dat in den nacht van 25 Juli Kotta Pohania (een onzer uiterste forten) ernstig met kanonvuur door Atjehers is beschoten. Onze troepen zijn den 26sten Juli uitgerukt tot vernieling van het vijandelijk geslacht. Een kanon werd vernield: de overige vuurmonden zijn door den vijand weggevoerd. De onzen namen de versterking in Tjade Kedioeroean, waar de vijand hardnekkig stand hield, en vonden ongeveer 30 lijken. Onzerzijds sneuvelden de kapitein van den generalen staf W. T. N. von Geusau, de te luitenant der infanterie F. J. T. Veerman, de te luitenant der genie N. Hageman, en 18 minderen, terwijl gewond werden 4 officieren en 87 minderen. Het gedrag onzer troepen was schitterend.

Volgens het *Vaderland* was dit telegram reeds Vrijdagochtend bij het Departement van Koloniën ontvangen. Om de feestvreugde ter gelegenheid dan den verjaardag der koningin niet te verstoren, maar tevens om vooraf de hier te lande woonachtige betrekkingen van de in het telegram als gesneuveld opgegeven officieren van het trouwfeit in kennis te stellen, schortte de minister van Koloniën de openbaarmaking tot Zaterdagavond op.

Kotta Pohania ligt aan de uiterst noordelijke grens van Atjeh, Tjadi Kedjoeroean ligt er schuin tegenover, door een breed moeras daarvan,

gescheiden, en is door kreupelhout bedekt. Daardoor alleen laat het zich verklaren dat men te Kotta Pohania van de toebereidselen tot den vijandelijken aanval niets heeft bemerkt.

BUITENLAND.

Italië.—De *Osservatore Romano* geeft een beschrijving van de omvangrijke maatregelen, door de Italiaansche regeering genomen, om het Vaticaan nacht en dag te bewaken en te beletten dat de Paus Rome mocht verlaten. Er zijn niet minder dan 24 agenten te voet en te paard uitsluitend voor dezen dienst aangesteld. Daarenboven stationneeren voortdurend voor het Vaticaan twee rijtuigen met een gedelegeerde der politie en een agent, die de regeering ten spoedigste van elke gebeurtenis op de hoogte moeten houden.

Het blad deelt mede, dat zoodra naar aanleiding van het geheim consistorie het bericht verspreid werd, dat de Paus aan vertrekken dacht, de regeering zich tegenover het publiek aanstelde, alsof dit haar volkomen onverschillig was, maar ondershands onmiddellijk haar maatregelen nam om dit vertrek, hetwelk haar met angst en schrik vervulde, tot elken prijs te verhoeden. En van dat oogenblik of werd het Vaticaan bespied, omsingeld, belegerd, alsof het een bende oplichters binnen zijn muren verborg of tot schuilplaats diende aan een tienmaal veroordeelden boosdoener.

„Zooals men ziet," dus besluit het katholieke Romeinsche blad zijn artikel, „wordt het Vaticaan op hoog bevel bewaakt, en geniet de Paus volle en onbeperkte vrijheid! Maar, zullen wij vragen, zoo de Paus, in plaats van soeverein te wezen, met al de eerbewijzingen en voorrechten van een soeverein, in de stad, die de geëerde en geëerbiedigde zetel van het Pausdom moet zijn, een boosdoener was van de slechtste soort, tot gedwongen huisarrest veroordeeld, wat zou men dan meer kunnen doen? De achtbare Crispi laat door zijn bladen verkondigen dat de Paus nergens de vrijheid vinden zou, welke de Italiaansche regeering hem te Rome aanbiedt. 't Is inderdaad een schitterende vrijheid, die hierin bestaat, dat men u omringt, u bespiedt, u geen oogenblik met rust laat, en tracht te weten wat gij doet, wat gij zegt, wat gij denkt! Wij weten niet wat de toekomst ons bewaart; maar wat wij wel weten is, dat zoo de gebeurtenissen en meer nog het onverstand en de boosaardigheid onzer regeerders den Paus mochten noodzaken den weg der ballingschap op te gaan, elk land, waarheen hij ook zijn schreden richten mocht en welk dit ook mocht zijn, den Paus een vrijer en waardiger gastvrijheid zou aanbieden dan die welke zijn stad Rome,

den bo cas i semper mi no a pagá bo puntualmente?"

— "I e de laatste seis siman? i e siman koe nos ta den?"

— "Coe tempoe lo mi paga bo toer tambe. Comprende koe to di tem koe mi desgraciado esposo a moeri, mi a traha manera un catiboe pa m'a criá mi jioenan: asina anto mi ta spera koe lo bo tin un poco misericordia k'un pobercita mama!"

A parcé na principio net manera koe suplica djé biuda a tocá den corazon dje homber, ma di golpi el a sofocá su sentimiento i el a gritá:

— "Mi no kié tendé nada: bo ta pagá mi majan mainta, sino tempran afó...! Si, vrouw Boots, mi sá masjá bon koe bo ta desgraciada; ma esai no ta mi asuntoe. Mi mes ta ricoe anto? Mi no ta haya sino seis gulden pa si-man: hopi mas menos ainda di lo ke un sjouwer ta ganá riba klip. Mi muhé ta toer kens i mitar lam: mi mes tá mancaron i mi no por trahá. Ta dos siman caba nos ta moeri di hamber, comiendoe pam secoe, pasobra bo no kié pagá nos. Asina no por bai: nó, asina cos no pór sigui. Nos no tin di carga cruz di otro hende.... Si, bo por keda sigur, vrouw Boots, koe maské com bo lastrá na roedia yorandoe, lo mi no tin compasion, pasobra mi pober muhé, é pobercita, e ta ainda mas desgraciada koe mi!"

(E ta sigui.)

na un boca grandi habrí i coe djente-nan! djentenan manera cuchieuw di mata porco. Kobus a gloria su curpa i el a rezá un Nos Tata; ma esai no a yudé k'e i mes facilidad manera nos por goeli poc' awa.....

— "Ta kiko, Rozeken, p'esai bo no tin nodi di yorá, Míeken di?" Kobus no a moeri, fonó l'e no tabata na bida p'el a contá Jan."

— "Ta com el a haci p'el a sali fô di barica dje piscá?" Rozeken a pun-trá yorandoe.

— "Esai ta cos di mas boenita," Jan a respondele. "Atá Kobus awor den djé piscá k'un barica asina grandi i asina hanchoe, koe Kobus por lamtá pará i droemi segun e kié. Na principio el tabata yorá i el tabatá corda riba su esposa i riba su jioenan, i el a cai na roedia, pidiendo Dios judanza: ma despues k'el a yora, chagriná i pidi hopi, el a coeminsá te verveele e mes. E ora ayí el a cordá k'el tabatin su pipa i tabacoe den sacoe. El a hala un lucifer pegá su pipa i el a coeminsa ta manda huma peó koe vapor. Nunca di su bida su pipa no a smaak é asina sabroso. Si, ma el no a cordá k'e piscá no ta coestumá coe tabacoe i k'e huma lo haci su corazon bira. I asina a sosodé: pasobra e besschop a coeminsa ta trocétá bati den awa, ta saltá i su mondon-gonan tabata bolte den otro. Kobus a keda ta lora bai bini den barica dje

piscá, te porfin, el a voermeer é, manera un bala di cajon, manda laria, i Kobus a bai cai justamente riba cabez di master di su barcoe. Na binimentoe abao l'el a kibra su nek ó un brazo: ma pa fortuna, su pia a haak ayá riba den un cabuya i el a kedá ta cologá cabez abao. Su companjeroenan.....

E ultima palabra no a caba di sali di su boca, k'el a keda admirá ta mirá un homber k'a parcé na porta. E bisita inesperada ayí no mester tabata nada agradable ní pa Anna-Mie ní pa su jioenan, pasobra nan toer a spantá i awa a yená nan wowo.

E homber tabata masjá simple bistí i el tabata parcé un matroos bjeeuw. E no tabatin mas k'un brazo: manga di man drechi di su picaron tabata gehete riba su schouder.

Ora e homber a drentá su wowonan tabata cendé candela i su lipnan tabata temblá di falsoe. El a camná yegá te cerca e biuda i é di coe n'ele coe brutalidad:

— "Bo sá kiko, vrouw Boots, awé ta pa de laatste, b'a tendé? B'a tené mi basta pa loco, i awor bo ta pagá mi, pagami unbé, sino majan mainta tempran mi ta saca bo coe toer bo choche-ria tirá riba caya. Si, sí, bo por pidi, sclamá com koe bo kié i fregá man tanto ta parcé bo: mi no ta tendé ní mirá nada: ta placa mi kié, placa!"

— "Ai, mi sjon duci, spera ainda un

siman mas pa mi," e biuda a suplikéle. "Djaki dos diamí ta sali bai rondicocolisji, i bo por keda sigur koe de laatste cens chikitoe, koe mi gana lo tapa bo!"

— "Ta mas di seis siman caba koe mi ta tendé e mes cantica ayí!" e homber a dal pia abao responde. "A bo sali bai rondiá? Atá cos di hari? Si bo no tin ní forza pa camná yegá ní te na porta, sin bo cai di debilidat. Bo sa kiko ta basta conversacion. Placa, bo tin di pagá mi, awé mes, fonó demonio..... Mi ta sacá bo tirá fô, mí ta bisa bo, mi jioe."

— "Ta su fortuna koe mi no ta basta grandi ainda," Jan a grunjá, "sino lo mi no a largá é brongozá mi mama asina. 'Si mi tabatin dos dede mas haltoe, *canañafistola*, sigur ta koe lo mi a bulá su otro brazo p'ele; *camomille*, lo mi a moestréle com gaai sá cantá cocojoco."

— "Tapá bo boca, Jan!"

— "Si, mamá, si esai ta haci bo contentoe: bo sa masjá bon?... ma, ma.... Ta bon, mi no ta habri boca mas."

— "Nada dj'esai no ta drentá mi", e homber a contesta. "Toer voramentoe i pidimentoe ta por nada. Ta placa mi mesté!"

— "Ma, mi sjon di mi corazon, bo no ta cristian", Anna-Mie di coe n'ele. "Bo por kié manera mi ta maloe aki, mi por bai droemi riba caya coe mi jioenan inocente? Bo sá koe mi ta honrada. Ja ta diez anja koe mi ta bibá

de hoofdplaats van het koninkrijk Italië geworden, hem aanbiedt."

Omtrent een mogelijk vertrek des Pausen doen nog altijd allerlei berichten de ronde. Zoo leest men thans weer dat de H. Vader vóór eenigen tijd per extrakoerier van den keizer van Oostenrijk een eigenhandig schrijven heeft ontvangen, om Z. H. Insprück of Bozen tot residentie aan te bieden, indien de Paus genoodzaakt mocht worden Rome te verlaten. Men zegt, dat keizer Frans Jozef vroeger aan Pius IX z. g. hetzelfde aanbod heeft gedaan. De keizer moet verder aan Paus Leo de verzekering hebben gegeven, dat, als de Italiaansche regering met geweld bezit zou nemen van het Vaticaan, de kerk van Lateranen, het kasteel Gandolfo of van andere gebouwen, welke door de waarborgenwet zijn gewaarborgd, Oostenrijk deze handelwijze als een reden tot oorlog, een *casus belli* zou beschouwen en zulks ondanks het drievoudig verbond.

Van het katholieke Oostenrijk zou men trouwens moeilijk iets anders kunnen verwachten.

Intusschen worden nog andere plaatsen als toevluchtsoord des pausen genoemd. Zoo meldt de *Standard* uit Madrid, dat de Spaansche regering zich voegt bij de mogenheden, die den Paus aangeraden, hebben eventueel naar Portugal te gaan.

Rome.—Van hieruit schrijft men: De houding van de organen der Italiaansche regering heeft in den laatsten tijd zeer de aandacht van het lezend publiek tot zich getrokken.

Het orgaan van Crispi, de *Riforma*, legt de grootste onverschilligheid aan den dag omtrent een eventueel vertrek van den Paus uit Rome. Heeft Crispi zich niet persoonlijk uitgelaten den Paus met vreugde een eeregeleide te zullen aanbieden bij gelegenheid van zoodanige, voor de katholieken, hoogst droeve gebeurtenis?

En wat doet Crispi niettegenstaande die aan den dag gelegde onverschilligheid? Inwendig voor een mogelijk vertrek des Pausen uit Rome beducht, ontwikkelt hij de strengste maatregelen van toezicht rondom het Vaticaan! Door middel van de pers zoekt hij verder met alle macht zijn invloed op den H. Stoel te doen gelden. En in 't geheim, zoo wordt verzekerd, verzuimt hij niets om te trachten Weenen en Berlijn te bewegen den H. Vader te doen besluiten niet de Heilige Stad te verlaten.

En de verhouding van Italië tot Duitschland en Weenen naar aanleiding van het Drievoudig Verbond moet Crispi daartoe alle aanleiding geven.

Crispi is te zeer bewust van het vreeselijke der gevolgen, aan een mogelijk vertrek van den Paus uit Rome verbonden. Wat toch zullen de onmiddellijke gevolgen zijn van zoodanige gebeurtenis? Men vindt ze opgeteekend in de *Liberal*, een der voornaamste dagbladen van Madrid.

„Het vertrek van den Paus uit Rome," zegt dit blad, „zou slechts in Italië tot slotsom hebben, den vooruitgang van de radicale en de republikeinsche denkbeelden te verhaasten."

„Eens zeide Bonghi, dat zoo de koning Rome zou verlaten, den Paus slechts zou overblijven een plaatsje in zijn reiskoets af te vragen."

„Welnu, wij zeggen op onze beurt, dat zoo de Paus Rome zou verlaten, den koning slechts zou overblijven zijn equipage in gereedheid te brengen! En dit wordt niet alleen op het Quirinaal, maar ook te Weenen en te Berlijn zoo begrepen."

„Gedurende langen tijd," aldus steeds de *Liberal*, „heb ik geloof gehecht aan de eenheid van Italië met de monarchie samenhangende. Heden echter, ik kom er rond voor uit, heb ik iedere hoop daaromtrent opgegeven."

Overgaande tot den inwendigen toestand van het hedendaagsche Italiaansche rijk gaat de *Liberal* aldus voort:

„Het Italië van heden ziet zich geplaatst te midden van twee krach-

tengelijkelyk de ontbindig aanbren-gende: die der katolieken en die der vrijzinnigen."

„De eersten zijn vijandig aan de tegenwoordige regering omdat ze den Paus beroofd heeft. De laatsten zoeken de republikeinsche „idee" tot werkelijkheid te brengen: „de idee" voorgestaan door de beroemdste hoofden der Italiaansche revolutie, Mazzini en Garibaldi."

„Heden in de minderheid wenden zij al hunne bedrijvigheid aan, terwijl zij weten voordeel te trekken van alle klachten die tegen de regering worden ingebracht."

„Zoo de ellende aanhoudt en onder de bevolkingen van Italië toeneemt,—zoo de druk voortduurt van de belastingen, zullen de republikeinen zich niet weinig voordeel weten te bezorgen uit een dergelijken toestand."

De juistheid der weergeving van den treurigen toestand, waarin Italië zich op het oogenblik bevindt, en door de Madridsche *Liberal* met nauwkeurigheid geschetst, zal door ieder onbevangen katholiek gewaardeerd worden, ofschoon het oordeel over Italië's katholieken niet van eenige strengheid is vrij te pleiten.

De Italiaansche katholieken kunnen voorzeker niet rusten alvorens de Paus zijne vorige volledige vrijheid en onafhankelijkheid terug erlangd hebbe. Desniettemin gehoorzamen zijn aan een onwettig gezag, dat zich te Rome met geweld heeft opgeworpen in plaats van verdedigend te zijn opgetreden, zoolang dit gezag de orde handhaaft. Doch ontwijfelbaar is het dat iedere stap tot toenadering op den weg der gerechtigheid gedaan door de Italiaansche regering, hoogen bijval zal vinden bij den H. Stoel en bij de katholieken der geheele wereld. Zoolang Europa zich nog in de weldaden van den vrede mag verheugen, behoort door den katholiek ieder „initiatief" van Italië's regering uitgaande, en tevens den ernstigen wil aanduidende den Paus toe te kennen wat hem toekomt, beschouwd te worden als een uitgangspunt ter verkrijging van datgene, wat hem volgens wettig recht toebehoort.

Engeland.—Keizer Wilhelm was de vorige maand de gast zijner grootmoeder, koningin Victoria: met den grootsten luister werd hij in Engeland ontvangen en pracht van vertooningen werden voor hem bereid als men zich niet heugde gezien te hebben. De plechtige begroeting door den prins van Wallis in de wateren van Portsmouth de groote wapenschouwing van Spithead en het familiefeestmaal te Osborne waren het hoofdonderwerp der beschouwingen van den dag.

Men was de vervolgingen nog niet vergeten, waarvan de weduwe van keizer Frederik na den dood van haar gemaal het slachtoffer was, noch ook den beleedigenden strijd, in het begin van dit jaar door de Duitse kanselarij tegen den Britschen gezant te St. Petersburg, sir Robert Morier gevoerd. Het werd tijd den onaangename indruk weg te nemen, dien dergelijke feiten bij koningin Victoria konden achtergelaten hebben, en vooral de rechtmatige gevoeligheid van den prins van Wallis, door die handelingen inzonderheid opgewekt, te bedaren. Tusschen den jongen keizer ter andere zijde schijnt thans de verzoening geteekend, aangezien de prins van Wallis den keizer tot Portsmouth is is te ontmoet gegaan en de laatste bij koningin Victoria te gast ging.

Dit is de eenige beteekeenis van de reis des Duitschen keizers naar Engeland. Daardoor worden slechts familie-onaangenaamheden bijgelegd; een staatkundige band tusschen de beide mogendheden wordt er niet door aangeknoopt.

Of de prins van Wallis, wiens voorkomendheid bekend is, zijn keizerrijken neef al een vriendelijker gezicht getoond heeft dan verleden jaar en of de koningin haar kleinzoon met al met zorgvuldige praal de ontvangst bereidt, die men van een koningin jegens een keizer kan verwachten, dit verandert niets aan de betrekkingen tusschen Duitschland en Engeland; en als de feestelijke-

den afgeloopen zullen zijn, zullen de hangende geschillen en de verborgen naijver tusschen de beide mogendheden hetzelfde zijn gebleven. Het bezoek van keizer Wilhelm op het koninklijk kasteel Osborne-House beteekent evenmin een toetreding van Engeland tot het Drievoudig Verbond als een bezoek van den ezaar, die ook aan het Engelsche koningshuis verwant is, de sluiting van een Engelsch-Russische bondgenootschap zou meebrengen.

Het zwaartepunt der Engelsche politiek ligt elders, namelijk in het Parlement en in de overleveringen van Engeland. De geschiedenis leert dat hetzij de *wighs* of de *tories* bovendrijven. Engeland zich altijd min of meer aan de politiek van non-interventie houdt, en nimmer verbintenissen aangaat in politieke aangelegenheden, welker doel en uitkomst niet bijzonder helder zijn. En nu is het Drievoudig Verbond met al wat er aan vast zit, blijkbaar geen zaak, waar Engeland bijzonder heil in ziet.

Na Zondag de godsdienstoefening in de kapel van Osborne te hebben bijgewoond, bezichtigde de keizer, vergezeld van den prins van Wallis, prins Albert Victor prins Christiaan en gevolg een tiental Engelsche oorlogschepen, die ieder een ander type vertegenwoordigen. Maandag zou de prins van Wallis het Duitse eskader bezoeken en inspecteeren. Als het goed weer was, zou de koningin waarschijnlijk den keizer vergezellen bij de schouwing der vloot, die 's middags om halfvier uur zou plaats hebben.

Egypte.—Terwijl de Engelsche zeemacht voor den Duitschen keizer paradeerde, behaalden de Britsche wapenen in Egypte een nieuwe zegepraal. Generaal Grenfell heeft den Derwischen bij Toski slag geleverd en hen volkomen verslagen. Hun aanvoerder Wadeljoemi werd gedood, terwijl hun verlies op 1500 man werd geschat; dat der Engelsche Egyptische troepen heeft niet veel te beduiden. Volgens een later bericht, dat de overwinning bevestigt, bedroeg het aantal strijders voor den Mahdi 300 met vele volgelingen. Al de Engelsche troepen, dus wordt er bij gevoegd, kunnen thans naar Cairo terugkeeren.

Zwitserland.—Tusschen Duitschland en Zwitserland duurt de spanning nog altijd voort. Van uit Varzin heeft Bismarck namelijk nogmaals een nota tot den Bond gericht, waarin hij aandringt op strenge naleving van het tractaat op de nederzetting van Duitschers in het „wilde land." Naar het schijnt, wil hij niet hebben, dat nog één Duitser zich in Zwitserland vestigt. De Zwitsers nu zijn op die Duitschers volstrekt niet gesteld: zoo zij hun tot dusver geen moeilijkheden in den weg legden, dan geschiedde dit uit louter welwillendheid: zij konden niet vermoeden dat Bismarck de Duitschers onverbidde-lijk uit Zwitserland geweerd wilde hebben: maar nu dit zijn verlangen blijkt, kan hij met genoegen zijn zin krijgen. De Duitschers toch, die zich in Zwitserland neerzetten, doen dit met dezelfde bedoelingen, waarmee zij zich overal elders nestelen, namelijk om den inboorlingen concurrentie aan te doen. Zwitserland verlangt niets liever dan van die ongenode gasten verschoond te blijven. Voortaan zal het scherp toezien dat aan geen Duitschers meer machtiging tot vestiging in Zwitserland zal worden verleend, en nu reeds is men begonnen hen streng te vragen naar het bewijs van goed zedelijk gedrag, dat ieder Duitser steeds in den zak moet dragen. Dientengevolge zullen een aantal Duitschers zich over den Rijn dienen terug te trekken.

Wat Bismarck intusschen, ondanks al het geschrijf van zijn *Norddeutsche* niet gedaan kan krijgen, is dat ook de Duitse toeristen voortaan het „wilde land" zullen mijden. Tot groote ergernis van den ongemakkelijken ouden heer rust zelfs graaf Waldersee, het hoofd van den grooten staf, aan het Vierwoudstedenmeer van de vermoeienissen zijner noordsche zeereis met den keizer uit.

Ook de heer Von Bennigsen maakt een tochtje door Zwitserland, en tal van Duitschers slaan de vermaning in den wind, uit vaderlandsliefde toch het land te mijden, waar „ieder Duitser vogelvrij" is.

Frankrijk.—Van de herstemmingen, die in Frankrijk hebben plaats gehad is de uitslag in 154 districten bekend. Er werden gekozen 103 republikeinen en 41 conservatieven, zoodat de republikeinen 23 plaatsen verloren en 15 zetels wonnen. Zij hebben dus geen reden zich bijzonder over den uitslag te verheugen.

Men verneemt niet dat Boulanger ergens gekozen werd. Volgens de *XIXième Siècle* zouden zijn vrienden hem Maandag 6 Augustus op eene gewichtige vergadering een soort ultimatum gesteld hebben, waarbij hem de keus werd gelaten voor het gerechtshof te verschijnen of den steun zijner aanhangers te verliezen.

—Op het Elysée is een groot feestmaal gegeven ter eere van den sjah. Om half-acht kwam hij. De sjah zat tusschen mevrouw Carnot en mevrouw Freycinet. Tegenover hem zat de president, die rechts en links tot buurvrouwen had mevrouwen Tirard en Constans. Het diner was uitmunten. De tafel was met de kostbare zilveren middelstukken en de rijke guirlandesgewijze bloemenversiering allerprachtigst. Tegen halftien begon het concert, of liever de voorstelling van de opera-comique *L'Amour médecin* van Ferdinand Poise, naar Molière, door wijlen Ch. Monselet. Er waren niet minder dan 2000 gasten.

—Negen duizend burgemeesters hadden de uitnoodiging aangenomen tot bijwoning van het groote feestmaal, hetwelk de Parijsche gemeenteraad den 18 Augustus zou geven. In het geheel werd op 10,000 gasten gerekend.

NOTICIANAN DI CABEL.

—o—

Paris. Agosto 30.— Un decreto di President Carnot a fiha eleccionan general pa dia 22 di September. Segun noticia e bankroet di Sindicato di succe ta perhudica e refinarianan di Stettin seriamente.

Londen.— Ponementoe di trabao abao ta sigui: número di nan koe no kié traha a subi caba na 150,000. Nan ta teme p'e otro lugarnan grandi no sigui e mes ehempel.

Director di Correos a respondé un peticion di Comercio di Plymouth, declarando koe Plymouth no por ta e punto di salida di correspondencia.

Den Cámara di Comunes Secretario di Interior a respondé un pre-hunta tocanti e ponementoe di trabao abao i el a bisa koe policia no mesté bini djaden ni manifesta esperanza k'e dificultadnan den donjonan di trabao i di trahadornan lo ta reglá pronto.

Paris.— Laguerre a bai Londen coe intencion di bai convence Boulanger p'e bolbé Paris. Dillon i Rochefort ta contra e idea ayí.

Den un discurso koe Jules Ferry a haci na St. Denis, el a bisa koe Emperador aleman a doena la Reina Victoria i duque di Cambridge rango den ehército aleman pa haci munda kere koe Inglatera ta na disposicion di triple alianza: tambe el a bisa, koe Inglatera conocé su mes interesnan muchoe bon p'e forma parti dje triple alianza ayí.

Rei di Grecia i rei di Dinamarca a bai estacion bai recibi Czar i Czarina.

Londen.— Ponementoe di trabao abao ta sigui.

Berlin.— Courant *Post* ta publica un artikel, declarandoe koe Rusia ta e únicoe obstáculo contra reconciliacion di Francia coe Alemania. Nan ta bisa koe Alemania ta trandoe pa haci Portugal drenta den triple alianza.

San Petersburgo.— Un courant semi-oficial ta bisa k'e anexion koe Inglatera a haci di Cachemire, ta impidi Rusia di toema medidanan pa protehé su interesnan na Thibet i na Afghanistan.

Paris. Agosto 31. Conde di Paris a publica un manifesto i den djele el ta bisá k'e ta tratá di rancá poder fó dje partido koe ta ha-ci violencia, afín koe Union con-servadora por doená garantía na toer ciudadano i tolerancia pa toer opinion. Nan ta bisá koe troepa tur-ca a ocupá Creta.

Rio-Janeiro.—Movimiento re-publicano ta crecé dia pa dia. Ta-batin demostracion di importancia contra monarquia na Rio-Janeiro i na Fernambuco. E hendenan koe tabatin catibo promé ayá ta apová e movimiento pasobra nan ta per-suadi koe Don Pedro t'e principal hende k'a trahá pa emancipacion di catibo na Brazil.

London.—E ponedónan di tra-bao abao a publicá un manifesto pa pidi toer trahadónan di London di poné trabao abao dia luna coe ta bi-ni te ora k'e trahadónan na dock-nan haya satisfaccion. Cardenal Manning i hopi miembro mas di Par-lamento tabatin un conferencia lar-goe coe administradonan di dock-nan : nan ta keré k'e hendenan ayi a papia na favor dje trahadónan. Parlamento lo keda te dia 16 di November.

Discurso di la Reina ta doena mu-choe speranza den asuntoe di Egip-to. Tocanti cuestion di Samoa, la Reina a declará koe Inglatera i Alemania a acceptá resolucian di con-ferencia na koe ainda mester sperá aprobacion di Senado americano.

Madrid.—Nuncio di Papa na Madrid tabatin un conferencia coe Ministro di Husticia riba asuntoe di Obispo di Madrid-Alcala, k'a publi-cá algun artikel pa pidi separacion di Iglesia i di Estado.

Paris. Sept. 2.—Francia a nen-gá di anexá Nuevas-Hebridias, p'e no violá su tratadonan coe Ingla-terra. Nan ta bisá koe Boulanger por ta arrestá i entregá.

London.—Administradonan di docknan ta nengá di tin un entre-vista coe representantenan dje hen-denan k'a poné trabao abao.

Ciento cincuenta mil persona ta-bata ayera n'e rennion den Hyde-Park i nan a resolvé di no cohé trabao. Un gran cantidad di otro trahadónan a nenga trabao, sinem-bargo tin poco probabilidad k'e mo-vimientoe ayi lo generalizá.

Cardenal Manning a felicitá M. Burus representante dje nengadó-nan di trabao, pa nan bon compor-tacion.

Constantinopla.—Sublime Puerto a tahá bendementoe di cou-rantan koe ta papia dje ultimoe desordennan na Armenia.

Madrid.—Riba e idea koe Go-bierno tin di rebahá sueldo di clero, courantan conservador ta manifes-tá k'e medida ayi por trecé guerra civil.

September 3. Ciclon na St. Tomas i Santa Cruz : parcé k'e ta sigui pa Porto-Rico. Bientoe Noord-Oost.

Paris, Sept. 4.—Gladstone a bi-sitá tentoonstelling.

London.—Ponementoe di trabao abao ta sigi. 300 marino a cerá ca-bez k'e nengadónan di trabao. Ma-sjá luga a manda socorro pa nan. Alianza protestante a resolvé di ha-ci oposicion n'e proyecto di Gobier-no pa lamantá un Universidad Católica.

New York.—Un incendio a destrui misa Católica na Harbor Grace [Newfoundland].

Madrid.—Den pakoesnan di es-tacion di Noord na Madrid a resultá un candela. Pérdidan na calculá pa un miljon di franc. Tabatin dos morto.

London.—Trahadónan di dock-nan a nengá di trahá. Sin embargo e nengamentoe ayi no ta general ma parcial, pasobra ta solamente e descargadónan di granonan a haci esai.

Ponementoe di trabao abao ta si-gui : un suscripcion koe nan a habri p'e nengadónan di trabao a reché caba 3000 pound-sterling. Nan ta keré koe companianan mester cedé na exigencianan dje trahadónan.

New York.—Nan ta trahá coe ánimo pa mandá materialnan nece-

sario pa habri Canal di Nicaragua.

San Tomas.—Un ciclon a haci aki ayera hopi danjo. El a boelá dak di masjá cas bai tira te na un gran distancia. Hopi casita ta des-trui: lineanan telegráfica ta kibrá: algun hende ta heridá. Mal tem n'e islanan aki banda.

Porto-Rico.—Avera mainta dia 3. bientoe tabata fuerte di W. N. W. ma e ciclon mester a pasá na West djaki : quizás cerca San Domingo.

Paris.—Figaro ta bisá koe Prins Victor lo no sacá ningun manifesto na ocasion di eleccion general.

Redactor di *Cocarde* ta condená pa 4 luna di prison i 500 franc di boet, pa falsificacion di documentonan di Corte-Suprema.

Temps ta sigurá koe Constans a manda un circular pa prefectonan pa impidi candidatura di Boulanger, Dillon i Rochefort.

Gobernador di Cochín-China a telegrafá koe pronto paz lo reiná na Tonkin : nan a cabá k'e troepa-nan di salteadónan koe tabata mo-lestia Cao-Bang.

Segun opinion di Duque di Au-male cuaké gobiernoe maské ta di partido radical, ta preferible na un dictatura militar.

Bruselas.—Rei Leopoldo a nombra un Consejo superior koe ta encargá coe administracion dje es-tado libre di Congo.

London.—Nan ta keré koe po-nementoe di trabao abao a stop. Al-gun trahadó a bolbé cohé trabao.

Roma.—Estado rentistico (finan-zas, placa) ta birá peó dia pa dia. 14 banki na Turin i 20 na Palermo a bati bankroet. Directornan dje bankinan a suplicá Crispi di obrá na nan labor dje mes modi, mane-ra gobiernoe frances a haci coe *Comptoir d'Escompte*.

Viena.—Conde Andrassy, ex-cancier a moeri.

Santiago de Cuba.—E ci-clon a causa grandi destruccion na Antigua, Martinica, Guadeloupe i San Cristophel.

Un vapor ingles *Roraima* i un goelet *Circé* a perdé : nan tripula-cion a salbá.

Cerca Martinica a perdé un goe-let frances *Violette* i dos otro bar-coe mas.

VERSCHIEDENHEDEN.

De Sublime Porte heeft het vol-gende besluit genomen, dat op hoog bevel door alle Turksche bladen wordt gepubliceerd :

“Aangezien het Armenisch blad *Arérek* zich in de artikelen, die het over de godsdienstquaestien heeft geschreven, bediend heeft van onbehoorlijke uitdrukkingen jegens Z. H. den Paus;

“Aangezien de directeur van dat blad herhaaldelijk is gewaarschuwd, om geene artikelen over godsdienst op te nemen ;

“Zal het blad *Arérek* in geval van herhaling worden opgeheven en wordt te dien einde deze laatste waarschuwing gegeven.”

Een paar zeer zwaarlijvige habi-tué's van een bierhuis te Lubeck gingen onlangs een weddenschap aan over de vraag, wie het lichtste was van hen beiden. Den volgen-den dag kwamen zij, met verschei-dene vrienden, bij de weegschaal van een handelsman, om de quaes-tie te beslissen, en wel de een, tot aller verbazing, ontdaan van zijn lang hoofdhaar, met kaalgekaapt hoofd en zijn zwaren baard afge-schoren. De aldus verlichte man woog nu 50 gram minder dan zijn mededinger. Deze verzette zich nu met zijne vrienden tegen de oneer-lijke wijze waarop hij overwonnen was, en deze man, dien men van niets valsch verdacht, verbaasde nu op zijne beurt de vrienden door zijn rossig blonden haardos van zijn hoofd te nemen, waarop hij ver-langde, nogmaals gewogen te wor-den. Thans woog de eerst over-wonnene 70 gram minder dan zijn mededinger, die nu ook in over-drachtelijken zin „geschoren” zat.

De Pruisische regeering heeft een

bevelschrift uitgevaardigd betreffen-de het dansen van schoolkinderen op feestdagen.

In verscheidene gemeenten bestaat namelijk het gebruik, dat er op eersten en tweeden Pinksterdag, op den verjaardag des konings en andere feestdagen, op openbare plaat-sen een dansvermaak voor de school-kinderen wordt georganiseerd. Daar-omtrent heeft de regeering thans het volgende bepaald : Er moet worden gezorgd, dat het dansen eerst in den namiddag begint, in geen geval langer dan tot 's avonds 8 ure duurt en niemand anders dan de schoolkinderen er aan deelneemt.

Aan de hiertoe aangewezen auto-riteiten is tevens opgedragen, in het belang eener godsdienstig-zedelijke vorming der jeugd, allen mogelijken invloed uit te oefenen om dat dans-vermaak te doen afschaffen en vervangen door kinderspelen onder leiding der onderwijzers. Verder is hierbij nog voorgeschreven, dat aan schoolgaande knapen en meis-jes, die voor hunne belijdenis lee-ren, alle deelneming aan dansver-maak moet worden verboden.

Het diner dat den verschillenden burgemeesters van Frankrijk werd aangeboden in het Nijverheidspaleis te Parijs bestond uit 16,000 couverts.

Het heeft moeite gekost om voor zulk een gelegenheid geschikte za-len en een geschikt kok te krij-gen, doch men is eindelijk na veel moeite in beide geslaagd.

Om al de gasten te kunnen plaat-sen zou een tafel van twee en een halve mijl lengte noodig geweest zijn : om alle gasten naar behooren van ossehaas tekunnen voorzien, zou men een stuk hebben moeten bakken van 300 meter lengte. Zes-tig rijtuigen, met twee paarden be-spannen, zou men noodig gehad heb-ben om de noodige borden aan te voeren.

Van Mantua wordt geschreven : een vreeselijke cycloon is te Rival-ta losgebarsten. Van verre gezien, had de cycloon den vorm van een kolossalen trechter, die voortvlie-gende in het rond draaide. Bij haar verschijnen haastten zich de land-bewoners, die in het open veld waren, eene schuilplaats te zoeken.

De cycloon naderde met buiten-gewone snelheid : langzamerhand daalde zij, scheurde over den grond, om plotseling zich eenige meters op te heffen, opnemende en medeslee-pende alles wat zij op haren weg vond. Geheele velden waren ver-woest. Eene vrouw werd twee me-ters ver geslingerd zonder echter zwaar gewond te worden. Anders waren geen persoonlijke ongeluk-ken te betreuren.

Een man van honderd veertig ja-ren moet, naar een Russische be-richtgever van *Daily News* verze-kert, te Saratow wonen.

Die man, Daniël Samoilow, werd daar in 1749 geboren. Hij nam, als adjudant van den maarschalk Pu-gatschew, deel aan de bestorming van Kasan en Simbirsk en aan het bombardement van Samara. Met Pugatschew gevangen genomen, werd hij naar Simbirk teruggebracht. Daar onderging hij een vonnis van 100 knoetslagen en werd levenslang naar de mijnen van Siberië verban-nen. Acht-en dertig jaren bracht Samoilow in ballingschap door. Toen kreeg hij gratie en mocht naar zijn geboortestad terugkeeren. De stok-oude man is nog in het bezit van al zijn vermogens.

DANKBESTUIGING.

De Hoog EdelGestr. Heer Gouver-neur v. d. Brandhof gelieve hierbij te accepteren onzen hartgrondigen dank voor de onduidelzinnigste blij-ken van belangstelling door ons van Z. H. EdelGestr. ondervonden. Moch-ten onze beden verhoord worden, zoo zal Hem Gods beste zegen *nooit* ont-breken.

Wij noemen ons vier eenvoudige maar

DANKBARE WEZENS.

G. A. L. FERGUSON, Echtgenoot en Kinderen betuigen hierbij hunne erkentelijkheid aan allen, die hun blij-ken van belangstelling en deelneming hebben betoond bij de ontvangst der voor hen zoo smartelijke tijding van het overlijden van hunnen zoon en broeder, den Heer H. J. Ferguson te Batavia.

TE KOOP

BIJ

I. S. Scheidelaar.

Vaatjes loodwit in olie, droog lood wit, zinkwit, geeloker. Konings-rood, menie, Spaansch- Friesch- en chromaatgroen en andere verfwa-ren, draadnagels van alle afmetin-gen, tafelmessen, eetlepels en vor-ken, koperen en ijzeren gewichten, maten voor natte en drooge waren- Coöijmanslikeuren en elixir, goed-koopse Holl. sigaren, zwarte thee-Holl. speelkaarten, verschillende soorten reukzeep, haarolie, Eau de Cologne, likeurstellen, speelgoed voor meisjes en jongens, Zweedsche lucifers, lampenglazen, pitten voor lampen en kooktoestellen, albums, eene groote sorteering gekleurde en witte kunstbloemen (flores artifi-ciales), gekleurde linten, schoolschrif-ten, schrijfpapier en enveloppen-zwarte en gekleurde bottines, zwart, te cortebajos, gekleurde en witte a-brigos, flanel, dameskousen, man-nensokken, bogotana, Victoria Lawn, Crea de hilo, etc. en ver-schillende artikelen, geschikt voor cadeaux.

RIJTUIGMAKERIJ.

Door samenwerking van verschil-lende leden der St. Joseph-Gezellen-Vereeniging is de Smederij en Tim-mermanswinkel „La Union” Schar-loo tegenover het woonhuis van den Heer A. Marchena in staat voor bil-lijken prijs rijtuigen te herstellen, te overtrekken en te schilderen. Ook zijn zij in de gelegenheid binnen korten tijd geheel nieuwe rijtuigen te leveren met tuig, kussens, enz.

Curaçao 24 Augustus 1889.

ATTENTIE!

De ondergeteekende biedt de on-derstaande materialen tegen veel verminderden prijs *a courant* te koop aan :

Eene groote partij ijzer, bestaan-de uit rond, vierkant, hoek, T, half-rond en plaatijzer van verschillen-de afmetingen, smee- en veeren-staal, rood koperen staven en plat-ten voor alambieken en aloëketels, ijzer- en koperdraad, bankschroe-ven, smeltkroezen, mokers, heggen, piken, vijlen, vellen blik, Douglass-pompen, pompkranen, composities-buizen voor regenbakken en put-ten, baseules, maten en gewichten, bancatin, 1 ijzeren bak met slijp-steen, ijzeren tree en arm — bene-vens andere ijzerwaren — alsook twee nieuwe alambieken, elk in-houdende ± 120 gallons met cabe-zote en slang.

H. SCHEIDELAAR.

AVISO.

Pa cooperacion di diferente mien-bro di Union di Companjero di San José, Hereria i Carpinteria „La Union,” situá na scharlo dilanti ha-bitacion di Sr. A. Marchena, ta na estado di drecha, foera i pinta sjers pa un prijs moderá. Sjers hintera-mente nobo cu cusinchi harnás etc. por worde entregá den masjá poko tem.

Curaçao 23 Augustus 1889.

ANUNCIO.

Sr. J. GOUVERNEUR ta ofrecé na venta diferente cas na Pieter-maai i na Otrobanda i també di-ferente coenoeoe grandi i chiquito entre otro un par di e chiquitonan camina ta masjá conveniente pa negocie. E tin també un baca di mucho lechie coe soe jioew.